

Om muligt indhold i en strategisk energiplan

Hvad er strategisk energiplanlægning?

Kommunens energiplanlægning omtales som strategisk energiplanlægning (SEP). Et begreb der kom frem i 2010, da KL og Energistyrelsen udarbejde rapporten "Oplæg om strategisk energiplanlægning".

Energistyrelsen har efterfølgende lavet tre vejledninger til Strategisk energiplanlægning i kommunerne:

- Metodebeskrivelse: Vejledning i kortlægningsmetoder og datafangst, april 2012
- Kortlægning og nøgletal: Vejledning i kortlægningsmetoder og datafangst, april 2012
- Vejledning i analyser af systemændringer og scenarieanalyser, oktober 2013

Energistyrelsen oplyser om SEP:

- Formålet med kommunal SEP er at fremme omstilling til et mere fleksibelt energisystem med mindre energiforbrug og mere vedvarende energi.
- Det er frivilligt for kommunerne, om de vil udarbejde strategiske energiplaner.
- SEP skal understøtte kommunerne i planlægning af energisystemet, så der sker en samfundsmæssig energieffektiv udnyttelse af potentialet for energibesparelser og omstilling til mere vedvarende energi.
- SEP omfatter alle former for energiforbrug og energiforsyning inden for kommunernes geografiske område.
- SEP er en langsigtet planlægning. Den skal tilvejebringe et grundlag for kommunernes prioritering af deres indsats de kommende år.
- SEP fokuserer på strategiske valg og større indsatser, og samarbejde mellem myndigheder og aktører er en helt nødvendig forudsætning. Det er endvidere vigtigt, at kommunerne samarbejder på tværs af kommunegrænserne for at undgå, at der kommer suboptimale energiløsninger.

For at understøtte omstillingen af energien i kommunerne, blev der i forbindelse med energiforliget af 22. marts 2012 afsat en pulje på 19 millioner kroner til at fremme partnerskaber om strategisk energiplanlægning. Dertil blev der i forbindelse med finansloven 2013 afsat 6 millioner fra den grønne superpulje. De 14 puljeprojekter blev gennemført i perioden fra 1. januar 2014 til 15. september 2015. Ét af disse projekter var 'midt.energistrategi - strategisk energiplanlægning på tværs af kommuner og aktører i Region Midtjylland'. Et fælles projekt, hvor 19 kommuner, en række energiselskaber/-aktører samt Region Midtjylland samarbejdede om strategisk energiplanlægning i 2014-15.

Klima- og Miljøudvalget blev den 3. september 2015 ([sag nr. 7](#)) orienteret om slutrapporten fra projekt midt.energistrategi. Strategien er ikke bindende for kommunen, men giver et godt grundlag for at kommunen kan arbejde videre med egne planer.

Hvad kan en kommune gøre i forhold til energiplanlægning?

Kommunen har flere roller, som er af betydning for mulighederne for aktivt at påvirke udviklingen på energiområdet.

Kommunens forskellige roller i strategisk energiplanlægning.

Disse roller er beskrevet i kommunes klimastrategi fra 2009 og i Energistyrelsens Vejledning til Strategisk energiplanlægning i kommunerne, og gengivet kort nedenfor.

Kommunen som virksomhed

Kommunen er storforbruger af energi med dertil hørende mulighed for at opnå markedsfordele og markedspåvirkning. Kommunen har stor indflydelse på energiforbruget gennem energirigtig adfærd og energirigtige indkøb. Det er derfor vigtigt, at såvel politikerne som de enkelte institutioner får en del af ansvaret for at gennemføre besparelserne.

Muligheder: Indkøbspolitik fx klimavenlig energi, Kommunens køretøjer (og transportvaner), Kommunens bygninger (energibesparelser og krav til nye bygninger), Aftale om energibesparelser.

Kommunen som planlægnings- og godkendelsesmyndighed

Kommunen skal som myndighed føre tilsyn med at love og regler håndhæves og efterleves, men er samtidig ansvarlig for at varetage borgernes og erhvervslivets interesser. Kommunen er planlægningsmyndighed i forbindelse med varmforsyning, affaldsplanlægningen, placering af vindmøller, biogasanlæg og solenergianlæg. Derudover har kommunen som myndighed handlemuligheder inden for fx nybyggeri og renoveringer.

Muligheder: Varmeplanlægning¹, Projektgodkendelser efter varmforsyningsloven, Tilslutningspligt til fjernvarme, Affaldsplanlægning, Kommune- og lokalplanlægning for vindmøller, biogasanlæg og solenergianlæg, Transport (fx krav om busser på biogas ved udbud), Udbygning af cykelstinet, Kommuneplanlægning med fokus på bystruktur, infrastruktur og transportafstande, Tilsyn med virksomheder.

¹ En kommunal varmeplan er ikke bindende for borgere og virksomheder. Men Kommunen har mulighed for at initiere processen omkring udfasning af olie og naturgas i varmforsyningen ved fx at bistå forsyningsselskaberne i vurderinger af potentialet for konverteringer til fjernvarme og strategisk forholde sig til udvidelse af fjernvarmeområder i lokalplanerne. Endelig har kommunen efter varmforsyningsloven mulighed for at give et varmeselskab påbud om at udarbejde et projekt eller at gennemføre et godkendt projekt inden for en bestemt frist.

Kommunen som ejer af forsyningsselskaber

Muligheder via:

- *ejerskab af Energi Viborg A/S (Ejerstrategi besluttet af Byrådet d. 25-09-2013 sag nr. 6)*
- *REVAS (kontraktstyret kommunal virksomhed)*
- *fælleskommunale samarbejder (HMN Naturgas og Affaldsforbrændingsselskabet Energnist (fusion mellem L90 og TAS pr. 1/1 2015))*

Kommunen som facilitator

Muligheder: *Forbillede, Partnerskaber, Information (rådgivning og kampagner), Lokale ressourcer, Finansiell støtte.*

Desuden er Kommunens handlemuligheder på klima- og energiområdet tidligere beskrevet i:

- **Oplæg til klimaplan for Viborg Kommune:**

I en dagsorden til Klima- og Miljøudvalget d. 29. november 2012 ([sag nr. 2](#)) foreslog forvaltningen 17 konkrete handlinger til klimahandlingsplanen. Efterfølgende besluttede udvalget d. 3. oktober 2013 ([sag nr. 10](#)) en proces- og tidsplan for udarbejdelse af en klimaplan.

- **Klima- og Miljøudvalget målsætningsbudget 2013:**

Klima- og Miljøudvalget havde et målsætningsbudget, hvor en af målsætningerne drejede sig om klimaindsats.

Målsætning 4: Vi skal medvirke til, at det globale klima ikke forringes

Det forstår vi ved målet

Viborg Kommune medvirker til at reducere det samlede CO₂ udslip, gennem drift, planlægning, administration og information

Klima- og Miljøudvalget har – gennem ansvaret for de øvrige målsætninger - mange virkemidler til at medvirke til at det globale klima ikke forringes. Arbejdet for klimaet sker derfor primært som en afledt virkning eller som en ekstra indsats i forhold til andre målsætninger.

Markante resultater - på langt sigt (Vision 2017):

1. Klima- og Miljøudvalget har vedtaget en plan for hvorledes, der skabes gode muligheder for at benytte elbiler i Viborg Kommune.
2. Klima- og Miljøudvalget har bidraget til bedre muligheder for og skærpede krav til energieffektivt byggeri.
3. Energiproduktionen fra vindmøller er i kommunen forøget med 50 %.
4. Kommuneplanlægning for en udbygning af anlæg for biogas er tilvejebragt.
5. Der er etableret vådområder i oplandet til Limfjorden og Randers Fjord. Vådområderne etableres primært for at mindske tilledningen af kvælstof til ovennævnte vandområder. Etablering af vådområder vil imidlertid også have en effekt i form af en reduktion i udledningen af CO₂
6. Energi til vandindvinding og distribution formindskes gennem anvendelse af moderne teknik.
7. Der er udlagt yderligere areal til skovrejsning i kommuneplanen
8. Viborg Kommune har reduceret CO₂ udledningen generelt med 10 % i forhold til 2009.